

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نیاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهم

بدین بوم ویر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

الحاج محمد ابراهیم "حبیب زی"

ورجینیا - اضلاع متحده امریکا

۲۱ نومبر ۲۰۱۳

ضرب المثلها در بن بست زمان

غناى بزرگ ادبی کشور ما را ضرب المثلهاى عامیانه تشکیل میدهد، که با گذشت زمان مانند تعمیری که به پوشش برسد، کارش تمام میشود، ضرب المثلها هم پیشرفتی نکرد و خاموش ماند. تا جایی که دیده میشود یک تعداد افغانها کتابهای ضرب المثلها را طبع نموده اند، که یا مکمل نبوده یا با عالمی اغلاط، که در قسمت تصحیح یکی از آنها، تا اندازه در حدود سه صد ضرب المثل را داوطلبانه تصحیح نمودم. آرزومندی من اینست، که در آینده از طرف وزارت فرهنگ و هنر، ازین سه چار کتاب، یک کتاب با تصحیح طبع و ترتیب گردد، که در حدود دوازده سیزده هزار ضرب المثل میشود. میخواهم از هموطنان عزیز خواهش نمایم، تا درین مسیر همکاری نموده و در ثبت ضرب المثلها اقدام فرمایند. البته باید بگویم که علاقه مندی من به ضرب المثلها آنقدر زیاد بود، که بعض آنها را دوبیتی ساخته بودم، مانند:

گر گوش شنو داری حرفی با گهر بشنو تا نشنوی از غیبت، حرفی ز هنر بشنو
سنجیده سخن گوی و کمتر سخن زن ای در به تو میگویم دیوار مگر بشنو"

گر بار کجی بر سر دوشت به پنهان نهادی گویا که بر دین خدا پا چو حیوان نهادی
گویند "بار کج به منزل نرسانند" کافر صفتی نامت مسلمان نهادی

اینک چند وجیزه پیشنهادی که امید بمرور زمان مورد قبول اهل نظر و بالخاصه عوام الناس قرار گرفته، و روزی حکم ضرب المثل را بخود بگیرد:

- به دل‌لزار چرا رفتی، اگر آب زلال باشد؟

خلاصه مفهوم:

نهی قرآن عظیم‌الشان مثال دل‌لزار است و امر کتاب مبین مانند حوض آب زلال

- تا چراغ را سویچ نکنی، خانه روشن نمیشود

اگر می‌خواهی در سلوک در راه دین قرار بگیری، اول باید تزکیه نفس را پیشه کنی.

- "تا گilas آب را خالی نکنید نمیتوانید در آن شربت بریزید"

تا زمانی که قلب خود را از کثافات غیبت و کینه و کدورت و خیانت و غیره پاک نکنید، نور

خداوند محال است آنجا بیاید.